

Do rodziców małych dzieci z wadą słuchu

opracowanie:

mgr Dorota Gabała-Pustoszkina

1. Najważniejsze jest, aby Twoje dziecko nauczyło się POROZUMIEWAĆ.
2. Tzw. „ćwiczenia” odbywają się:
 - przez cały dzień, w trakcie każdej czynności,
 - w czasie zabawy dowolnej,
 - w czasie zabawy kierowanej (przy stoliku).
3. Najpierw zawołaj dziecko - ewentualnie potem dotknij je. Wołaj po coś, nie tylko, żeby sprawdzić reakcję.
4. Najpierw powiedz dwa razy, potem pokaż, o co Ci chodzi.
5. Mów dziecku, co się z nim dzieje i co Ty robisz.
6. Opowiadaj mu o tym, co je interesuje, na co patrzy, czym się bawi.
7. Śpiewaj piosenki z powtarzalnymi ruchami. Powtarzaj wierszyki–rymowanki z ruchami. Tańczcie.
8. Wytwarzaj i wywołuj wszystkie możliwe dźwięki w domu. Zwracaj uwagę dziecka na różne dźwięki. (Często sama/sam pokazuj, że coś słyszysz, potem pokaż źródło i powtórz dźwięk). Ważne dźwięki – w domu, na spacerze, głosy domowników, zwierząt i inne (np. z kasy). Stwórz listę dźwięków, które planujesz ćwiczyć, zaznaczaj, które dziecko już słyszy, rozróżnia, potem dopisuj następne.
9. Mów pełnymi, krótkimi, ale poprawnymi gramatycznie zdaniami.
10. Mów to, co Twoje dziecko chciałoby powiedzieć, chociaż jeszcze nie umie, przetwarzaj w słowa i zdania jego komunikaty niewerbalne – „podchwytywanie”.
11. Mów - przy kąpieli, myciu, ubieraniu, sprzątaniu, przygotowywaniu jedzenia, jedzeniu, zabawie, na spacerze, na zakupach – nazywaj osoby, sprzęt, przedmioty, czynności, cechy. Wykonujcie jak najwięcej czynności domowych razem.
12. Na początku dziecko uczy się rozumienia mowy - słów i zdań. Możesz pytać o pokazanie lub przyniesienie czegoś.
13. Nie wymagaj powtarzania. Rozmawiaj, pytaj i odpowiadaj – „granie podwójnej roli” to mówienie za siebie i za dziecko, które jeszcze tego nie potrafi.
14. Stosuj zabawy kształtujące uwagę, spostrzegawczość, pamięć, umiejętności naśladowania – odpowiednie dla wieku dziecka.
15. Stosuj zabawy naśladowcze, ruchowe, rytmiczne (np. chodzimy jak pies, szczekamy jak pies...)
16. Często powtarzaj zabawy i ćwiczenia.

17. Oglądajcie książeczki z dużymi obrazkami, opowiadaj historyjkę. Jeśli często powtarzasz tę samą treść – zachęcaj do wypowiedzania łatwiejszych wyrazów.
18. Opowiadaj dziecku bajkę, którą ogląda (oglądało) w TV.
19. Załóż pamiętnik - opisz ważne dla dziecka wydarzenia - wklej zdjęcie, zrób rysunek, podpisz go krótkim zdaniem. Często oglądajcie pamiętnik i „opowiadajcie”, co się wydarzyło. Pokazujcie i „czytajcie” pamiętnik każdemu gościowi. To forma przypominania, powtarzania. Można też zapowiadać wydarzenia, przygotowywać do tego, co się wydarzy (rysunek i podpis, co zdarzy się za kilka dni...).
20. Zrób kalendź tygodniowy - łatwiejsze wtedy jest rozumienie stosunków czasowych, zapowiadanie przyszłych wydarzeń, wspólne planowanie.
21. Bawcie się w teatrzyk - odgrywanie tego, co się zdarzyło, przypominanie, powtarzane wypowiedzi, odgrywanie przed dzieckiem lub gra z podziałem na role.
22. Pierwsze wyrazy wypowiedzane przez dziecko to wyrazy dźwiękonaśladowcze lub fragmenty wyrazów - one wyrażają całe myśli. Chwal za każdą wypowiedź. Akceptuj i powtarzaj je, a potem rozwijaj.
23. Wcześniej wprowadź tzw. etykiety - podpisy pod przedmiotami i obrazkami.
24. Zabawa na sygnał (przygotowanie do badania słuchu): dziecko ma w umówiony sposób zareagować, gdy usłyszy dźwięk:
 - z udziałem wzroku – Ty wytwarzasz dźwięk tak, by dziecko to widziało, a dziecko z pomocą dorosłego np. wrzuca klocek do pudełka,
 - j.w. - dziecko samo próbuje wrzucić klocek,
 - bez udziału wzroku – wytwarzasz dźwięk zza pleców dziecka, a ono z pomocą dorosłego np. wrzuca klocek,
 - j.w. - samo,
 - wprowadzaj inne dźwięki.
25. Zbieraj – i wykorzystuj w zabawach (ćwiczeniach) – przedmioty, miniatury, zabawki, obrazki.
26. Zaczynaj od ćwiczeń łatwych, znanych dziecku, potem wprowadzaj nowe, trudniejsze.
27. Stosuj zasadę „raz ty raz ja”, żeby dziecko miało okazję się uczyć.
28. Układaj obrazki czy zabawki przed dzieckiem od jego lewej strony do prawej, zgodnie z kierunkiem czytania i pisania.
29. Pilnuj, żeby aparaty (baterie, wkładki) były sprawne.
30. Sprawdzaj sprawność aparatów przynajmniej raz dziennie.

